

ကဆုန်လပြည့်နေ့(ဝိသာခါနေ့)

ကဆုန်လပြည့်နေ့ ကိုဝိသာခါနေ့ ဟုလည်းခေါ်ဆိုကြသည်။ အခြားသောဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကလည်း ဗုဒ္ဓနေ့ ၊ ဗုဒ္ဓမွေးနေ့ ဟူ၍လည်းခေါ်ဆိုကြသည်။ ဤမွန်မြတ်သောနေ့တွင်ဂေါတမဗုဒ္ဓကိုဖွားမြင်ခဲ့သည်။ ဤနေ့တွင်ပင် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဤနေ့တွင်ပင် မဟာပရိနိဗ္ဗာန်သို့ စံတော်မူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ဤနေ့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ ၏မွန်မြတ်သောနေ့ ထူးခြားသောနေ့ပင်တည်း။

ဝိသာခါနေ့ ကိုဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်သည့်နိုင်ငံများဖြစ်သည့် နိပေါ၊ စင်ကာပူ၊ ဗီယက်နမ်၊ ထိုင်း၊ မြန်မာ၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ မလေးရှား၊ သီရိလင်္ကာ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ အင်ဒိုနီးရှား နှင့် အိန္ဒိယ တို့ တွင်ကျင်းပကြသည်။ ထို့အပြင် မဟာယာနဗုဒ္ဓဘာသာ ကို ကိုးကွယ်သည့် တိဗက်၊ တရုတ်၊ ကိုရီးယား၊ ဂျပန် တို့၌ လည်း ဝိသာခါနေ့ ကိုကျင်းပကြသည်။

ဝိသာခါနေ့ ကို ဗုဒ္ဓမွေးနေ့ အဖြစ်သတ်မှတ်ရန်သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင်ကျင်းပသောကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓဘာသာညီလာခံတွင် ၁၉၅၀ ခုနှစ်၌ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ဝိသာခါနေ့ ကိုဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများတွင် ကျင်းပနေသည်မှာ နှစ်ပေါင်း ရာနှင့်ချီနေခဲ့ပေပြီ။ ထိုညီလာခံ၌အဆိုတင်သွင်းခဲ့သည်မှာ လပြည့်နေ့ တွင်ကျင်းပသော ဝိသာခါနေ့ ကို နိပေါဘုရင်မင်းမြတ်မှ နိပေါနိုင်ငံ၏ တရားဝင်အများပြည်သူပိတ်ရက် အဖြစ်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ထို့အတူ အခြားဗုဒ္ဓဘာသာ နိုင်ငံများမှလည်း မြတ်ဗုဒ္ဓ ကိုလေးစားဂုဏ်ပြုပူဇော်သောအားဖြင့် အများပြည်သူပိတ်ရက် အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံတိုက်တွန်းခဲ့သည်။

ယခုအခါ ဝိသာခါနေ့ ကို နိုင်ငံအသီးသီးတွင် ဓလေ့အမျိုးမျိုး ဖြင့်ဆင်နွှဲလျက်ရှိကြပေသည်။ ရိုးရာအစဉ်အလာအရ အသုံးပြုသည့် ပြက္ခဒိန် အပေါ် မူတည်၍ ကျင်းပသည့်နေ့ ကွဲပြားကြသည်။ ထေရဝါဒ

ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများတွင် ဗုဒ္ဓပြက္ခဒိန် ၅၅၀ သို့မဟုတ် ၆၀၀ ပိုင်းတွင် ကျရောက်သည့် ဥပုသ်လပြည့်နေ့ကို သတ်မှတ်ကြသည်။ တရုတ်ပြက္ခဒိန် ကိုအသုံးပြုသည့်နိုင်ငံများတွင် ၄၀၀ပိုင်း ရောက်မြောက်နေ့ကို ဝိသာခါနေ့ အဖြစ်သတ်မှတ်သည်။ အနောက်နိုင်ငံ ပြက္ခဒိန်တွင် ဝိသာခါနေ့သည် ဧပြီလ သို့မဟုတ် မေလ တွင်ကျရောက်သည်။ လပြည့်နေ့ ၂၅ရက်ရှိသည့် လများတွင် သီရိလင်္ကာ၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ မလေးရှား နိုင်ငံတို့ တွင် ပထမလပြည့်ကို ကျင်းပကြပြီး စင်ကာပူ၊ ထိုင်း နိုင်ငံတို့ တွင် ဒုတိယလပြည့်နေ့ကို ကျင်းပကြသည်။ ကဆုန်လပြည့်နေ့ သည် မြန်မာပြက္ခဒိန် အရ ဒုတိယလ တွင်ကျရောက်သည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ် တွင် ဝိသာခါနေ့ သည် မြန်မာပြက္ခဒိန်အရ ဧပြီလ ၂၇ ရက်တွင် ကျရောက်သည်။

နိုင်ငံအသီးသီး ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များက ဝိသာခါနေ့ ကို နည်းစလေ့အမျိုးမျိုးဖြင့် ကျင်းပကြသည်။ မနက်အာရုဏ်တက်မှစတင်ဆင်နွှဲကြသည်။ ပျော်ရွှင်စရာနေ့ ထူး နေ့ မြတ်ပေတည်း။ ထိုနေ့ တွင် သာသနာအလံတော်ကိုလွှင့်တင်ကြသည်။ ရတနာသုံးပါးကိုရည်စူးသည့် ဓမ္မတေးများဖြင့်ပူဇော်ကြသည်။ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကို ပန်း၊ ရေချမ်း၊ ဆီမီး၊ အမွှေးတိုင် များဖြင့်ပူဇော်ကြသည်။ ညှိုးနွမ်းသွားသည့်ပန်း၊ တောက်လောင်ကုန်ခမ်းသွားသည့် ဆီမီး အမွှေးတိုင် တို့ ကို မြင်ရသည့်အခါ မမြဲသော သင်္ခါရ တရားကို သံဝေဂ ယူနိုင်ကြသည်။ အချို့ နိုင်ငံများတွင် ဗုဒ္ဓ၏မွှေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကလေးဘဝအရွယ် ဗုဒ္ဓ၏ရုပ်ပွားတော်ကိုရေသပ်ပယ်ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဗောဓိပင်အောက်၌ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကိုရရှိ၍ ဘုရားအဖြစ်ရောက်ရှိခဲ့သည်ကို ဂုဏ်ပြု ရည်စူး၍ ဗောဓိညောင်ရေသွန်းပွဲအဖြစ် ဝိသာခါနေ့ ကိုဆင်နွှဲကြသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် ထိုနေ့ တွင် ပါးသီလ ဆောက်တည်ကြသည်။ သံဃာတော်များဟောကြားသည့် တရားဓမ္မ များကိုနာကြားကြသည်။ အချို့ ကလည်း သူတပါးအသက်သတ်ခြင်းကိုရှောင်ကြဉ်၍ သက်သတ်လွတ်စားကြသည်။ အချို့ ကလည်း ဌာနများ တိရိစ္ဆာန် များလွှတ်၍ ကုသိုလ်ယူကြသည်။ ဆင်းရဲချို့ တဲ့သူများကို အလှူပေးကြသည်။ သွေးလှူပွဲများကျင်းပကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်ကဆုန်ညောင်ရေသွန်းပွဲအဖြစ် ကျင်းပကြသည်။ ဤလတွင် ပူအိုက်ပြီး မိုးနည်းပါးသည်။ ကဆုန်ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ် ကို အချို့က မိုးနည်းနည်း နှင့် ဖွဲဖွဲ ရွာသောလ၊ အချို့ကလည်း ရေ ရှားသောလ ဟုဆိုကြသည်။ ပါဠိဘာသာအရ “က” ဆိုသည်မှာ ရေ ဟုအဓိပ္ပာယ် ရပြီး “ဆုန်” ဆိုသည်မှာ ရှားပါးခြင်း

ဟုအဓိပ္ပာယ် ရသည်။ ထို့ကြောင့် ကဆုန် လပြည့်နေ့ကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို ရရှိ၍ဘုရားအဖြစ်ရောက်ရှိခဲ့သည်ကို ဂုဏ်ပြု ရည်စူး၍ ဟေမိညောင်ရေသွန်းပွဲအဖြစ် ကျင်းပကြသည်။ ထိုသို့ ညောင်ရေသွန်း ခြင်းသည် မြတ်ဗုဒ္ဓကို ရည်စူးပူဇော်ခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ ဟေမိညောင်ပင် အသက်ရှင်တည်တံ့ရေး အတွက် ရေအထောက်အကူဖြစ်စေသည်။ ထို့အပြင် မိုးနည်းချိန်တွင် မိုးရွာစေရန် ရည်စူးကာကုသိုလ်ပြုခြင်း လည်း ဖြစ်ပေသည်။

သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် အများပြည်သူပိတ်ရက် ၂ ရက်အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ထိုအတောအတွင်း အရက်သေစာ ရောင်းချခြင်း သားသတ်ရုံများတွင်သားသတ်ခြင်း တို့ကိုပိတ်ပင်ထားသည်။ ထိုနေ့ ညတွင် ၅၅၀ နိပတ်တော်လာ ဇာတ်တော်များကိုဖော်ကြူးသည့် မီးရောင်စုံထွန်းထားသည့် အလှပြကားများဖြင့် လှည့်လည်ကြသည်။ ရောင်စုံမီးပုံးများကိုလည်း လမ်းများ အိမ်ရှေ့များတွင်ချိပ်ဆွဲထားကြသည်။ လမ်းဘေးတွင် ဆိုင်များခင်းကျင်း၍ လမ်းသွားလမ်းလာများကို စားသောက်ဖွယ်ရေတို့ ဖြင့်အလှူ ဒါနပြုကြသည်။

ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ကလေးဘဝအရွယ် ဗုဒ္ဓ၏ ရုပ်ပွားတော်ကို လက်ဖက်အရွက်ဖြင့်စီမံထားသည့် ရေဖြင့် သပ်ပယ်ပူဇော်ကြသည်။

အချုပ်အားဖြင့် ဝိသာခါနေ့၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအတွက် အလွန်ထူးကဲသော နေ့ထူးနေ့မြတ်ဖြစ်ပေသည်။ ဘုရားလောင်း သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဖွားမြင်သည့်နေ့၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကိုရရှိ၍ ဂေါတမဗုဒ္ဓဘုရား အဖြစ်ကို ရောက်ရှိသည့်နေ့ ဖြစ်သည့်အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အများအတွက် ပျော် ရွှင် ချမ်းမြေ့ဂုဏ်ယူဖွယ်နေ့ဖြစ်သကဲ့သို့ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား အကျွတ်တရား ရစေရန်ဟောကြား လမ်းညွှန် နိုင်စွမ်း ရှိသည့် မဟာလူသားတစ်ယောက် မွေးဖွားခဲ့သည့် နေ့ဖြစ်သည့်အတွက် ကမ္ဘာ့လူသား အားလုံးအတွက် အကျိုးရှိစေသည့် နေ့ထူးနေ့မြတ် လည်းဖြစ်ပေသည်။ ထိုမျှမက၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ မဟာပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည့်နေ့ဖြစ်သည့် အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်များ အတွက် မမြဲသော သင်္ခါရ အတွက် သံဝေဂ ရစေသည့်နေ့လည်းဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ ရှင်အာနန္ဒာ နှင့် ရဟန်းတို့အား နောက်ဆုံးဟောကြား သတိပေးတရားဖြင့် သံဝေဂရနိုင်ကြပါစေ။

“ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ အာမန္တာ ယာမိဝေါ ဝယမ္မော သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ”
“အို...ရဟန်းတို့၊ ယခုအခါ ငါဘုရားသည် နောက်ဆုံးစကားအဖြစ်သင်တို့အား မှာကြားတော့အံ့။ သင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သော မတည်တံ့ မခိုင်မြဲသည့် သဘောကို သင် ရဟန်းတို့သည် မမေ့မလျော့သော သတိတရားဖြင့် ပွားများ ဆင်ခြင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ကြကုန်လော့”

ကျန်းမာရွှင်လန်းကြပါစေ

ဓမ္မာလောကဗုဒ္ဓဘာသာအသင်း